30/05/2020

Πάτερ άγιε, τήρησον αυτούς εν τω ονόματί σου!

Μητροπολιτικό Έργο / Ι.Μ. Ιλίου, Αχαρνών και Πετρουπόλεως

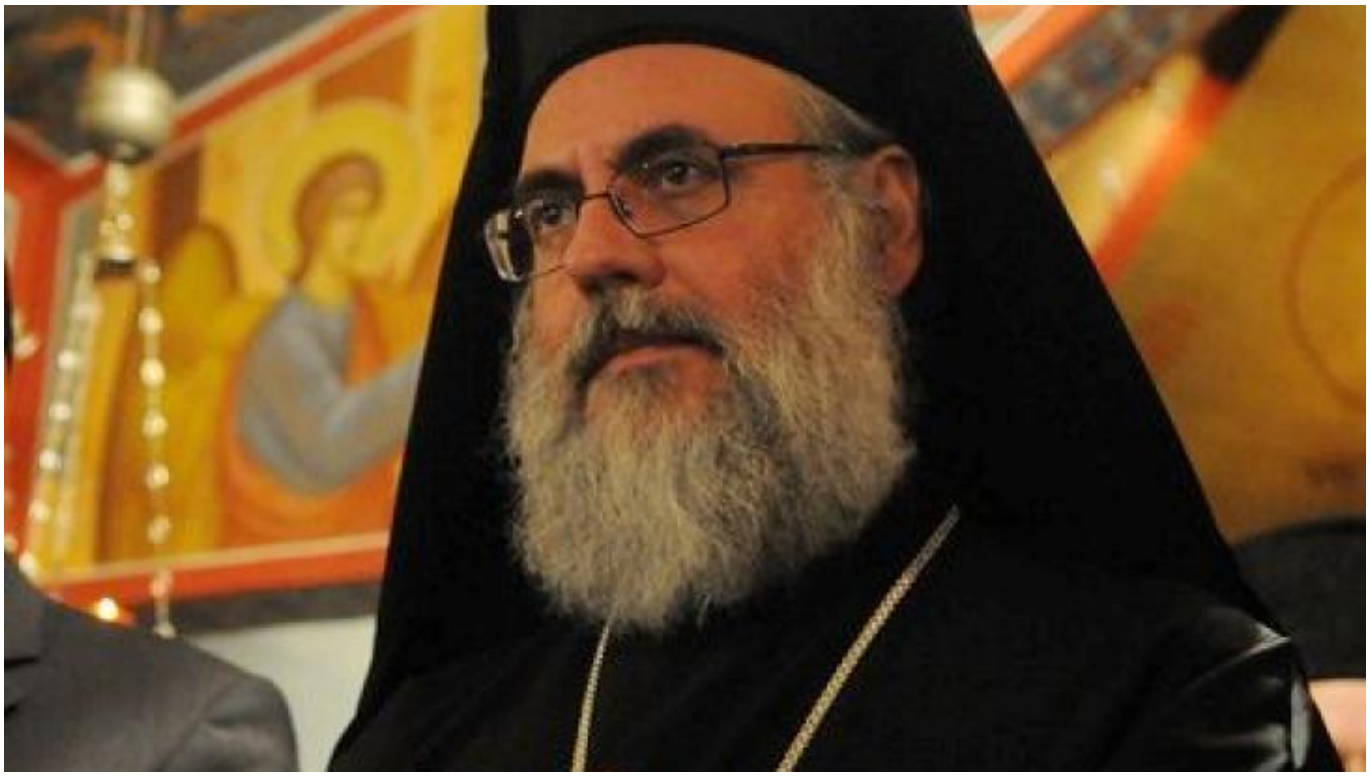

Το κήρυγμα που θα αναγνωστεί στους Ιερούς Ναούς της Μητροπόλεως Ιλίου, Αχαρνών και Πετρουπόλεως, την Κυριακή των Αγίων Πατέρων της Α’ Οικουμενικής Συνόδου, 31 Μαΐου 2020, αναρτήθηκε στην επίσημη ιστοσελίδα της Μητροπόλεως. Το κήρυγμα, που υπογράφει ο Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης κ. Αθηναγόρας, έχει στο επίκεντρο την ενότητα της ανθρωπότητας και την διαφύλαξη αυτής στο Εκκλησιαστικό Σώμα.

Διαβάστε το:

«Πάτερ ἅγιε, τήρησον αὐτοὺς ἐν τῷ ὀνόματί σου,
οὕς δέδωκάς μοι, ἵνα ὦσιν ἕν καθὼς ἡμεῖς».

Τό παράθεμα αὐτό, ποὺ ἀναφέρει ὁ Θεάνθρωπος Ἰησοῦς στὴν Ἀρχιερατικὴ Προσευχή Του, τμῆμα τῆς ὁποίας εἶναι τὸ σημερινὸ Εὐαγγελικό ἀνάγνωσμα, είναι συγκλονιστικό. Λίγο πρὶν τὴ σταυρικὴ Του θυσία στό Μυστικό Δεῖπνο προσφέρει στά εἴδη τοῦ ἄρτου καί τοῦ οἴνου τό Σῶμα καί τό Αἷμα Του στούς μαθητές Του, ἐγκαινιάζοντας καί σφραγίζοντας τή Νέα Διαθήκη τοῦ Θεοῦ πρός τούς ἀνθρώπους δηλαδή τήν Ἐκκλησία Του, πού εἶναι τό Σώμα Του παρατεινόμενο στούς αἰῶνες. Καί μετά, ἐνῶ οἱ μαθητές εἶναι συγκλονισμένοι καί ταραγμένοι ἀπό τήν

ἀποκάλυψη αὐτή ἀδυνατώντας νά τήν κατανοήσουν, τούς απευθύνει λόγο προφητικό καὶ παρηγορητικό γιά ὅλα ὅσα στή διάρκεια τῶν αἰώνων θά συμβούν στήν Ἐκκλησία Του.

Στή διάρκεια αὐτοῦ τοῦ παραμυθητικοῦ λόγου Του ἀπευθύνεται ἀρκετές φορές στὸν Θεό Πατέρα – τὸ Πρῶτο Πρόσωπο τοῦ Τριαδικοῦ Θεοῦ – καί τὸν παρακαλεῖ νὰ διαφυλάξει «ἐν τῷ ὀνόματί Του», κάθε ἀληθινό Του μαθητή στὴν ἱστορικὴ πορεία τῆς Ἐκκλησίας. Ἐξ ἄλλου Τοῦ ζητᾶ ὅλοι, ὅσοι πιστεύσουν σὲ Αὐτόν, νὰ γίνουν ἕνα, σύμφωνα μὲ τὴν εἰκόνα τῆς ἑνότητος τῶν Τριῶν Προσώπων τῆς ὁμοουσίου Τριάδος.

Προφανῶς ἡ ἑνότητα τῆς ἀνθρωπότητας στὸ Ἐκκλησιαστικό Σῶμα καταξιώνεται, ὅσο τὰ μέλη τοῦ σώματος παραμένουν πρόσωπα καὶ δὲν κινοῦνται ἀτομοκεντρικά. Ἡ μετάπτωση στὴν κατάσταση τῆς ἀτομικότητος συνεπάγεται αὐτόματα τὴ διάσπαση τῆς ἑνότητας, τὸ διαμερισμό, δηλαδή τοῦ σώματος τοῦ Χριστοῦ, τῆς Ἐκκλησίας δηλαδή.

Ἀντίθετα ἡ κίνηση τῆς ἀνθρώπινης ὕπαρξης γιὰ ἔξοδο ἀπό τὸ «ἐγώ» συμβάλλει στὴν ἀπελευθέρωσή της ἀπό τήν ἀτομιστική ἀντιμετώπιση τῆς σχέσης μέ τόν Θεό μέ τήν ἰδιωτική προσευχή. Ἔτσι ὁ ἄνθρωπος μέσα στο χῶρο τῆς Ἐκκλησίας ἀπευθύνεται ὡς σύνολο καὶ ὄχι ὡς μονάδα πρὸς τὸν Τριαδικό Θεό.
Ἡ ἔννοια τῆς ἀτομικῆς προσέγγισης τοῦ ἀνθρώπου πρός τόν Θεό δὲν ὑφίσταται στὴν ὀρθόδοξη πνευματικότητα χωρίς «εὐλογία» ἀκόμη καί στόν λεγόμενο ἀναχωρητικό μοναχισμό. Ὁ μοναχός φεύγει ἀπό τό μοναστήρι γιά νά ἀγωνισθεῖ στήν ἔρημο μόνος του μόνο μέ εὐλογία τοῦ γέροντά του. Καί στόν κόσμο οἱ λατρευτικές μας συνάξεις ἀρχίζουν μέ τό «Εὐλογητός ὁ Θεός» ἤ μέ τό «Εὐλογημένη ἡ Βασιλεία». Μέ αὐτόν τόν τρόπο τὸ κάθε ἕνα ἀτομικό «ἐγώ» μετέχει στό ἑνιαῖο «ἐγώ» ὁλόκληρης τῆς ἀνθρωπότητος πού ἔρχεται σὲ συνάντηση μὲ τὸ «Ἐσύ» τῆς Θείας Πραγματικότητος.

Ἔτσι κατανοοῦμε τὸν πόνο καὶ τὰ δάκρυα τῶν Ἁγίων γιὰ ὅλο τὸν κόσμο.

Ἔτσι καταξιώνεται στὴν Ἐκκλησιαστικὴ κοινότητα ἡ ἐμπειρία τῆς Ἀγάπης τοῦ Θεοῦ καὶ τοῦ πλησίον καὶ ἡ ἐκπλήρωση τῆς εὐχῆς τοῦ Λυτρωτοῦ τοῦ ἀνθρωπίνου γένους Χριστοῦ «ἵνα ὦσιν ἕν».

Ἡ ἑνότητα τῆς Ἐκκλησίας – κατά τὸν Ἅγιο Κυπριανό – ἀγκαλιάζει τὸ χῶρο καὶ τὸ χρόνο, τὸ ἐπίγειο καὶ τὸ ἐπουράνιο, τὴν Ἐκκλησία τῶν ἀνθρώπων καὶ τὴν ἐκκλησία τῶν ἀγγέλων.

Ἡ ἐπίκληση τῆς ἑνότητας σύμφωνα μὲ τὴν προσευχὴ τοῦ Κυρίου, ἀνάγεται στὴν μοναρχική ἀρχή τοῦ Οὐρανίου Πατέρα, ποὺ εἶναι ἡ πηγὴ τῆς Τριαδικῆς ἑνότητας

καὶ ἡ πηγή τῆς ἐκκλησιαστικῆς ἑνότητας, θὰ σημειώσει ὁ θεολόγος καὶ φιλόσοφος Παῦλος Εὐδοκίμωφ.

Αὐτὴ ἀκριβῶς τὴν ἑνότητα τῆς Ἐκκλησίας πολέμησε κατεξοχήν, ὁ Ἀρειανισμός, ποὺ καταδικάστηκε ἀπό τὴν Α’ Οἰκουμενικὴ Σύνοδο.

Μὲ αὐτὴ τὴν ἀφορμή οἱ Πατέρες μας ἐπέλεξαν γιά τήν σημερινή Κυριακή μιά ἑβδομάδα πρίν τήν Κυριακή τῆς Πεντηκοστῆς, τὴν συγκεκριμένη Εὐαγγελικὴ περικοπή, ὅπου ὁ Κύριος προσεύχεται στὸν Πατέρα Του γιά τήν ἑνότητα τῶν μελῶν της Ἐκκλησίας Του.

Μετά τὴν ἑορτή τῆς Ἀναστάσεως, τὴν ὁμολογία τῆς θεότητος τοῦ Κυρίου καὶ τοῦ Μεσσιανικοῦ Του χαρακτήρα ἀπό τὴν Σαμαρείτιδα καὶ τὸν ἐξ γενετῆς Τυφλό, ἔρχεται ἡ σημερινὴ Κυριακή τῶν Ἁγίων Πατέρων νὰ ἐπισφραγίσει τὶς ἀλήθειες τῆς πίστεως μας γιὰ τὸ Πρόσωπο τοῦ Θεανθρώπου Ἰησοῦ Χριστοῦ.

Ὁ αἱρεσιάρχης Ἄρειος – πρωτοπρεσβύτερος τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἀλεξάνδρειας – κινούμενος ἀτομοκεντρικά καὶ ἐγωτικά κήρυττε, ὅτι ὁ Μονογενής Υἱός καὶ Λόγος τοῦ Θεοῦ εἶναι κτῖσμα – δημιούργημα καὶ ὄχι ἀληθινός καὶ τέλειος Θεός «ὁμοούσιος τῷ Πατρί». Τὸ περιεχόμενο τοῦ κηρύγματός του ὁδηγοῦσε στὴ διάσπαση τῆς ἑνότητος τῶν Τριῶν Προσώπων τοῦ ἑνός Θεοῦ, μέ φυσικό ἐπακόλουθο τή διαίρεση τοῦ σώματος τῆς Ἐκκλησίας.

Μὲ πνεῦμα ἀγάπης, ἑνότητος καὶ ὁμόφωνα, οἱ 318 Ἅγιοι Πατέρες, ποὺ συνεκρότησαν τὴν Α’ Οἰκουμενική Σύνοδο διετύπωσαν τὰ 6 πρῶτα ἄρθρα τοῦ συμβόλου τῆς Πίστεως, καθαίρεσαν τὸν Ἄρειο ἀπό τὸ ἀξίωμά του καὶ ἀναθεμάτισαν – ἀφόρισαν δηλαδή – τὸν ἴδιο καὶ τὰ αἱρετικά του φρονήματα.

Τὴ συγκεκριμένη ἀπόφαση ἔλαβε ἡ Οἰκουμενικὴ Σύνοδος, ποὺ εἶναι τὸ ἁρμόδιο ὄργανο, ὡς Σύνοδος, γιὰ τὴ λήψη τέτοιου εἴδους ἀποφάσεων σχετικά μὲ τὴ στάση μας ἀπέναντι στοὺς ἁμαρτάνοντες ἀδελφούς μας ἐφαρμόζοντας τὸ λόγο τοῦ Κυρίου «εἰπὲ τῇ Ἐκκλησίᾳ» (Ματθ. 18, 17). Γιά τήν διόρθωση τῶν σφαλμάτων τῶν μελῶν τῆς Ἐκκλησίας ἀκολουθεῖται μιά συγκεκριμένη διαδικασία: ὑποδεικνύεται τό λάθος, καλεῖται αὐτός πού σφάλλει να παράσχει ἐξηγήσεις καί ἔπειτα λαμβάνεται συνοδικά ἡ ἀπόφαση.

Ἡ ἐκκλησιαστική σύναξη – καί ὄχι μεμωνομένα πρόσωπα, ὅσο καί ἄν φωνασκοῦν καί κραυγάζουν – εἶναι ἁρμόδια νὰ κρίνει καὶ νὰ λάβει θετική ἤ ἀρνητική ἀπόφαση γιὰ τὸν ἀφορισμό ἤ τὸ ἀνάθεμα, διότι οἱ κοινωνικές ἐπιπτώσεις καὶ οἱ πνευματικές συνέπειες τῆς ποινῆς τοῦ ἀναθέματος εἶναι ἐξαιρετικά βαρειές, ἰδιαίτερα ὅταν μιὰ κοινωνία εἶναι συνειδητοποιημένη ἐκκλησιαστικά, καί ὅταν τὴν ποινή αὐτή τήν ὑφίστανται σημαίνοντα πρόσωπα, πού ἴσως ἀγνοοῦν βασικές ἀρχές τῆς Ὀρθόδοξης

πνευματικότητας.

Χρέος, ὅμως καὶ ἀποστολή τοῦ κάθε πιστοῦ χριστιανοῦ ἀπέναντι σὲ πρόσωπα ποὺ σφάλλουν εἶναι ἡ ἐν ἀγάπῃ θερμή προσευχή γιὰ τὴν σωτηρία τοῦ ἁμαρτάνοντος σύμφωνα καί μέ τήν σύσταση τοῦ Ἀποστόλου Παύλου «μηδενὶ μηδὲν ὀφείλετε εἰ μὴ τὸ ἀγαπᾶν ἀλλήλους» (Ρωμ. 13,8). Αὐτὴ ἡ στάση κάνει πραγματικότητα τὸ λόγο τοῦ Σωτῆρος Χριστοῦ «ἵνα ὦσιν ἕν».

Ἡ αἵρεση ἤ τὸ σχῖσμα εἶναι ἕνα φαινόμενο, ποὺ παρουσιάζεται κατά καιρούς στὴ ζωή τῆς Ἐκκλησίας. Εἶναι ὅμως αἴτημα προσευχητικῆς ἀγωνίας τοῦ καθενός χριστιανοῦ νὰ ζητᾶ τὴν οὐσιαστικὴ ἐκκλησιαστική «ἑνότητα», ποὺ ἀπό τὴ φύση της ἀποκαλύπτεται ὡς μοναδική. Ἡ Ἐκκλησία εἶναι μία, ἁγία καὶ μοναδική.

Ἀδελφοί μου,

Ἡ ἀποστολή γιὰ τήν διαποίμανση τοῦ σύγχρονου ἐκκλησιαστικοῦ πληρώματος, ἐπιβάλλει τὴν ἀντιμετώπιση τοῦ κάθε ἀδελφοῦ «ἐν ἀγάπῃ καὶ ἀληθείᾳ».
Χρειάζεται νὰ κάνουμε μιὰ ὑπέρβαση στὸ δικανικό πνεῦμα τοῦ αὐστηροῦ ἐπικριτικοῦ ἐλέγχου γιὰ τὴν παράβαση καὶ τῆς ἄνευ ὅρων συνεπαγομένης τιμωρίας.
Χρειάζεται νὰ συνειδητοποιήσουμε, ὅτι ὁ Κύριος «ἠγάπησεν ἡμᾶς» καὶ παρέδωκε τὸν ἑαυτό Του στὸ Σταυρό γιὰ τὴ Σωτηρία μας. Ἡ θυσιαστική ἀγάπη καὶ ἡ προσευχή γιὰ ἑνότητα μέσα στὴν Ἐκκλησία εἶναι ὁ τρόπος ἐπίλυσης τῶν προβλημάτων.

Εὔχομαι καί προσεύχομαι κάθε κρίση ποὺ διέρχεται ἡ κοινωνία μας σὲ κάθε τομέα νὰ οἰκοδομεῖ ἀληθινούς χριστιανοὺς «ἐν ἑνί στόματι καὶ μιᾷ καρδίᾳ» προσευχομένους καὶ ἑνωμένους ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ.

Μετά πατρικῶν εὐχῶν

Ο ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΗΣ

Ο ΙΛΙΟΥ, ΑΧΑΡΝΩΝ & ΠΕΤΡΟΥΠΟΛΕΩΣ

ΑΘΗΝΑΓΟΡΑΣ